

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobců: **a) Bc. L. R., b) T. R.**, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 6. 2017, č. j. 26553/17/5300-22442-706033, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 29. 8. 2017, č. j. 48 Af 20/2017 - 13,

t a k t o :

- I. Návrh žalobců na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti **s e z a m í t á.**
- II. Kasační stížnost **s e z a m í t á.**
- III. Žalobci **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobou ze dne 13. 8. 2017 doručenou Krajskému soudu v Praze (dále jen „krajský soud“) dne 15. 8. 2017 žalobci brojí proti v záhlaví popsanému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Finančního úřadu pro hlavní město Prahu ze dne 5. 12. 2016, č. j. 8546005/16/2006-52523-110517. Společně s podanou žalobou požádali žalobci o přiznání osvobození od soudních poplatků a ustanovení právního zástupce.

[2] Usnesením ze dne 29. 8. 2017, č. j. 48 Af 20/2017 - 13, krajský soud věc žalobců postoupil Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“).

[3] Usnesení krajského soudu o postoupení věci napadli žalobci (stěžovatelé) nyní projednávanou kasační stížností. V ní uvedli, že vzhledem k poučení, kterého se jim dostalo od krajského soudu, podávají z procesní opatrnosti kasační stížnost. Dle jejich názoru jsou u nich nadále dány podmínky pro osvobození od soudních poplatků. Jejich situace je soudům i finančním úřadům dobře známa i z jiných soudních řízení; svou nemajetnost již několikrát dokládali požadovanými písemnostmi. Stěžovatelé s rozhodnutím a jeho odůvodněním nesouhlasí. Požadují, aby jim krajský soud ustanovil zástupce, který by náležitě a zodpovědně obhajoval jejich práva. Soudy musejí (a to i v tomto případě) vydat v přiměřené lhůtě všechna zákonná rozhodnutí související s utrpeným těžkým pracovním úrazem a dvěma autonehodami s cizím zaviněním a ublížením na zdraví.

[4] Stěžovatelé současně vznášejí žádost o ustanovení zástupce a osvobození od soudních poplatků i v řízení o kasační stížnosti.

[5] Soud se nejprve zabýval formálními náležitostmi kasační stížnosti. Ta byla podána osobami oprávněnými proti rozhodnutí, které lze kasační stížností napadnout. Stěžovatelé nebrojí proti konečnému (meritornímu) rozhodnutí ve věci, ale proti procesnímu usnesení, kterým byla věc postoupena místně příslušnému soudu. Za podání takové kasační stížnosti nemají stěžovatelé povinnost platit soudní poplatek; nebylo tedy třeba rozhodovat o jejich žádosti o osvobození od soudních poplatků (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 – 19, č. 3271/2015 Sb. NSS). Stejně tak není v tomto řízení nutné zastoupení advokátem ve smyslu § 105 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Soud současně dospěl k závěru, že k ochraně práv stěžovatelů není advokáta nezbytně třeba, neboť i bez jeho pomoci podali projednatelnou kasační stížnost (srov. § 35 odst. 8 s. ř. s.). Proto soud žádost o ustanovení zástupce výrokem I. tohoto rozsudku zamítl.

[6] Z obsahu kasační stížností plyne, že stěžovatelé nebrojí proti závěru, že místně příslušným k projednání žaloby a rozhodnutí ve věci je městský soud. Namítají však, že krajský soud měl rozhodnout o jejich žádosti o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce pro řízení o žalobě [tedy vadu řízení před krajským soudem; § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.).]

[7] Tato námitka není důvodná.

[8] Místní příslušnost, tedy to, který z krajských soudů jednajících a rozhodujících ve správním soudnictví má o žalobě stěžovatelů věcně rozhodnout, je jednou z podmínek řízení, jejichž existenci musí soud ověřovat z úřední povinnosti. Dospěje-li přitom k závěru, že není místně příslušný k vyřízení žaloby, postoupí ji příslušnému soudu (§ 7 odst. 5 s. ř. s.). Respektování zákonem stanovené příslušnosti soudu je výrazem ústavního práva na zákonného soudce (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Posuzování místní (a věcné) příslušnosti patří mezi první úvahy soudu, které činí po podání návrhu. Před posuzováním místní příslušnosti musí soud jen postavit najisto, *jakou žalobu (ve smyslu žalobních typů) žalobce podal, čeho se domáhá, a jestli je žaloba přípustná* (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. Nad 311/2016 - 58, ze dne 22. 2. 2017),

tedy zda jde vůbec o podání správními soudy projednatelné. Následně se může zabývat otázkou místní příslušnosti.

[9] V nyní souzené věci není sporné, jaký typ žaloby stěžovatelé podali, či zda je jejich návrh projednatelný před správními soudy. Krajský soud proto nepochybil, pokud ihned poté, co zjistil svou místní nepříslušnost k projednání věci, rozhodl o jejím postoupení soudu místně příslušnému, tedy městskému soudu, a o žádosti stěžovatelů o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce již nerozhodoval. Z předloženého soudního spisu městského soudu pak vyplývá, že ihned po postoupení věci od krajského soudu začal činit příslušné procesní kroky směřující k rozhodnutí stěžovatelů o jejich žádosti. Lze tedy předpokládat, že stěžovatelům se bez odkladu po ukončení řízení o jejich kasační stížnosti dostane od městského soudu odpovědi na jejich žádost.

[10] Závěrem soud podotýká, že chápe obtížnou životní situaci stěžovatelů, ve které se nacházejí již několik let. Je zjevné, že ke zlepšení jejich situaci nemůže přispět skutečnost, že řízení, která před soudy vedou, trvají (dle jejich tvrzení) více než patnáct let. Argumenty, které uvádějí v kasační stížnosti, týkající se posuzování náhrady škody za utrpěný pracovní úraz a poškození zdraví v důsledku dopravních nehod, však nemohou být předmětem přezkumu v nyní souzené věci, jejíž podstatou je posouzení toho, který soud je místně příslušný k projednání žaloby týkající se uložení pokuty za nepodání kontrolního hlášení.

[11] Kasační stížnost tedy není důvodná, proto ji soud podle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty, zamítl.

[12] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 téhož zákona. Stěžovatelé nemají právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměli úspěch; žalovanému pak náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto mu je soud nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. října 2017

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu